

ส่วนที่ ๓ : แบบรายงานผลการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรมที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนหลักประกันสุขภาพ (สำหรับผู้เสนอแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ลงรายละเอียดเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงาน)

ชื่อแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม โครงการเด็กไทยฟันดี ซีวีมีสุขทุกช่วงวัย

๑. ผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินโครงการเด็กไทยฟันดี ซีวีมีสุขทุกช่วงวัย ตำบลป่าเสม็ด อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา พบว่าผู้เข้าร่วมโครงการดังกล่าว ในกลุ่มเด็กนักเรียนโรงเรียนบ้านกวาลอซีรา จำนวน ๕๖ คน เด็กนักเรียนโรงเรียนบ้านชรายอ จำนวน ๙๙ คน ผู้ปกครองและครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอิสสระ จำนวน ๕๙ คน ผู้ปกครองและครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชรายอ จำนวน ๓๗ คน และผู้ปกครองและครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านกวาลอซีรา จำนวน ๓๑ คน โดยการให้ความรู้เรื่อง ปัญหาสุขภาพช่องปากในปัจจุบัน อาหารกับโรคฟันผุ สาเหตุของการเกิดโรคฟันผุ ระยะของการเกิดโรคฟันผุ การดูแลสุขภาพช่องปาก การเลือกผลิตภัณฑ์สำหรับการดูแลสุขภาพช่องปาก สาธิตและฝึกปฏิบัติการแปรงฟันจริงในเด็ก ประเมินความรู้และทักษะการแปรงฟันของเด็กและผู้ปกครองก่อนและหลังดำเนินกิจกรรม โดยใช้แบบทดสอบก่อน-หลัง การให้ความรู้ ทำให้เด็กนักเรียนในโรงเรียน และผู้ปกครองในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง การดูแลสุขภาพช่องปาก เพื่อลดอัตราการเกิดโรคฟันผุในเด็ก จึงบรรลุประสพผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในกิจกรรมดังต่อไปนี้

กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมจัดอบรมให้ความรู้เรื่อง ปัญหาโรคฟันผุและเฝ้าระวังติดตามสุขภาพอนามัยช่องปาก เด็กนักเรียน “หมอฟันในโรงเรียน” (ณ โรงเรียนบ้านกวาลอซีรา และโรงเรียนบ้านชรายอ)

๑. เพื่อให้โรงเรียนมีแกนนำนักเรียนด้านทันตสุขภาพ

๑.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ : ร้อยละ ๘๐ ของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมสามารถเป็นแกนนำด้านทันตสุขภาพในโรงเรียน

บรรลุตามวัตถุประสงค์ เพราะเด็กนักเรียนได้ให้ความสนใจ และความร่วมมือเป็นอย่างมาก ทำให้การดำเนินกิจกรรมผ่านลุล่วงไปด้วยดี มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างเด็กนักเรียน พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศในการให้ความรู้ให้เป็นกันเอง มีการเล่นเกมสอดคำถามชิงรางวัล และมีการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้เข้าใจง่าย โดยใช้แบบทดสอบความรู้ก่อน-หลังเข้าร่วมโครงการ พบว่าเด็กนักเรียน มีความรู้เรื่อง การป้องกันโรคฟันผุ หลังเข้าร่วมโครงการเด็กนักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นระดับสูง (ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป) ตอบถูกจำนวน ๑๐ ข้อ จำนวน ๑๔๒ คน จาก ๑๕๕ คน คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ ๙๑.๖๑ ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ มีการสอนให้คัดกรองโรคฟันผุ โดยนำสีรูปภาพของฟันปกติ รอยโรคฟันผุ และฟันที่ได้รับการบูรณะแล้ว ซึ่งเด็กนักเรียนสามารถแยกโรคฟันผุได้อย่างชัดเจน มีการฝึกปฏิบัติการตรวจฟันของตนเอง และเพื่อนด้วยตนเอง โดยมีทันตบุคลากรดูแล และให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด โดยใช้แบบตรวจฟัน และแบบสังเกตการตรวจฟัน พบว่าเด็กนักเรียนสามารถตรวจฟันได้อย่างถูกต้อง ๑๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และมีการฝึกปฏิบัติการแปรงฟันในแบบจำลองฟันทุกคน พร้อมทั้งมีการฝึกปฏิบัติทักษะการแปรงฟันจริง โดยควบคุมดูแลโดยทันตบุคลากรอย่างใกล้ชิด และมีการแก้ไขข้อผิดพลาดในการแปรงฟันที่ไม่ถูกวิธีทันที โดยใช้แบบ

สำเนาถูกต้อง

นางสาวอาชรา มาหามะ
นักวิชาการทันตสาธารณสุข

สังเกตการณ์แปรงฟัน พบว่าเด็กนักเรียนมีทักษะในการแปรงฟันที่ถูกวิธีและสะอาด จำนวน ๑๕๕ คน คิดเป็น ร้อยละ ๑๐๐

การประเมินความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคฟันผุในเด็กนักเรียน

๑. ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคฟันผุของเด็กนักเรียนก่อนการพัฒนา

๑.๑ ระดับความรู้ในการป้องกันโรคฟันผุก่อนการพัฒนา

ระดับความรู้ในการป้องกันโรคฟันผุก่อนการพัฒนา พบว่า เด็กนักเรียนมีความรู้อยู่ในระดับสูง ร้อยละ ๙๐.๐๐ ในประเด็นคำถาม (๓. ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ช่วยป้องกันฟันผุได้ , ๑๐. การรักษาเหงือกอักเสบทำได้โดยการขูดหินน้ำลาย และการดูแลรักษาความสะอาด โดยการแปรงฟันร่วมกับการใช้ไหมขัดฟัน เป็นประจำ) ระดับปานกลางร้อยละ ๖๔.๒๐ ในประเด็นคำถาม (๕. ควรเลือกแปรงสีฟันที่ขนแปรงแข็งจะทำให้แปรงฟันได้สะอาด , ๖. ควรแปรงลิ้นทุกครั้งหลังการแปรงฟัน) และระดับต่ำร้อยละ ๓๑.๔๐ ในประเด็นคำถาม (๑. การป้องกันโรคฟันผุสามารถทำได้โดยงดอาหารหวาน น้ำตาลและอาหารที่เหนียวติดฟันง่าย , ๒. โรคฟันผุเกิดจากแมงกินฟัน , ๓. ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ช่วยป้องกันฟันผุได้ , ๔. ฟันน้ำนมไม่จำเป็นต้องรักษา , ๗. การเลือกแปรงสีฟันควรเลือกแปรงที่มีขนนุ่ม มีการมนของปลายขนแปรง ด้ามแปรงจับถนัดมือขนาดเหมาะสมกับอายุ , ๘. ฟันผุระยะเริ่มแรกมีลักษณะสีขาวขุ่น และจุดสีดำบนตัวฟัน , ๙. นมเปรี้ยวไม่ทำให้ฟันผุ เพราะมีน้ำตาลน้อย) ดังตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ จำนวนและร้อยละของระดับความรู้ในการป้องกันโรคฟันผุในเด็กนักเรียนก่อนการพัฒนา

ระดับความรู้ในการป้องกันโรคฟันผุ	จำนวน (ข้อ)	ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)
ความรู้ระดับสูง (ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป)	๒	๙๐.๐๐
ความรู้ระดับปานกลาง (ร้อยละ ๖๐-๗๙)	๒	๖๔.๒๐
ความรู้ระดับต่ำ (น้อยกว่าร้อยละ ๖๐)	๖	๓๑.๔๐

สำเนาถูกต้อง

นางสาวอาชรา มาหามะ
นักวิชาการทันตสาธารณสุข

๑.๒ ความรู้ในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กนักเรียนแยกรายข้อ-ก่อนการพัฒนา

ตารางที่ ๒ จำนวนร้อยละของเด็กนักเรียนที่มีความรู้ที่ถูกต้องในการป้องกันโรคฟันผุแยกรายข้อ-ก่อนการพัฒนา (n=๑๕๕)

ข้อที่	ประเด็นข้อความ	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ก่อนการรับการอบรม(Pre-test)			
		ถูกต้อง	ร้อยละ	ไม่ถูกต้อง	ร้อยละ
๑.	การป้องกันโรคฟันผุสามารถทำได้โดยงดอาหารหวาน น้ำตาลและอาหารที่เหนียวติดฟันง่าย	๔๕	๒๙.๐๓	๑๑๐	๗๐.๙๗
๒.	โรคฟันผุเกิดจากแมงกินฟัน	๕๒	๓๓.๕๕	๑๐๓	๖๖.๔๕
๓.	ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ช่วยป้องกันฟันผุได้	๑๕๕	๑๐๐.๐๐	-	-
๔.	ฟันน้ำนมผุไม่จำเป็นต้องรักษา	๔๕	๒๙.๐๓	๑๑๐	๗๐.๙๗
๕.	ควรเลือกแปรงสีฟันที่ขนแปรงแข็งจะทำให้แปรงฟันได้สะอาด	๑๐๐	๖๔.๕๒	๕๕	๓๕.๔๘
๖.	ควรแปรงลิ้นทุกครั้งหลังการแปรงฟัน	๙๙	๖๓.๘๗	๕๖	๓๖.๑๓
๗.	การเลือกแปรงสีฟันควรเลือกแปรงที่มีขนนุ่ม มีการมนของปลายขนแปรง ค้ำแปรงจับถนัดมือ ขนาดเหมาะสมกับอายุ	๕๕	๓๕.๔๘	๑๐๐	๖๔.๕๒
๘.	ฟันผุระยะเริ่มแรกมีลักษณะสีขาวขุ่น และจุดสีดำบนตัวฟัน	๔๖	๒๙.๖๘	๑๐๙	๗๐.๓๒
๙.	นมเปรี้ยวไม่ทำให้ฟันผุ เพราะมีน้ำตาลน้อย	๔๙	๓๑.๖๒	๑๐๖	๖๘.๓๘
๑๐.	การรักษาเหงือกอักเสบทำได้โดยการขูดหินน้ำลาย และการดูแลรักษาความสะอาด โดยการแปรงฟันร่วมกับการใช้ไหมขัดฟันเป็นประจำ	๑๒๔	๘๐.๐๐	๓๑	๒๐.๐๐

สรุป จากตาราง พบว่าความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคฟันผุของเด็กนักเรียนในความคิดของผู้ตอบแบบทดสอบก่อนการอบรม (Pre-test) โครงการเด็กไทยฟันดี ชีวิตมีสุขทุกช่วงวัย ในข้อประเด็นคำถาม (๑. การ

สำเนาถูกต้อง

นางสาวอาสุรา มาหามะ
นักวิชาการทันตสาธารณสุข

ป้องกันโรคฟันผุสามารถทำได้โดยงดอาหารหวาน น้ำตาลและอาหารที่เหนียวติดฟันง่าย มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๐๓ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๑๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๙๗ (๒. โรคฟันผุเกิดจากแบคทีเรีย มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๕๕ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๑๐๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๔๕ (๓. ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ช่วยป้องกันฟันผุได้ มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน - คน (๔. ฟันน้ำนมไม่จำเป็นต้องรักษา มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๐๓ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๑๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๙๗ (๕. ควรเลือกแปรงสีฟันที่ขนแปรงแข็งจะทำให้แปรงฟันได้สะอาด มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๕๒ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๔๘ (๖. ควรแปรงลิ้นทุกครั้งหลังการแปรงฟัน มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๙๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๘๗ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๑๓ (๗. การเลือกแปรงสีฟันควรเลือกแปรงที่มีขนนุ่ม มีการมนของปลายขนแปรง ค้ำแปรงจับถนัดมือขนาดเหมาะสมกับอายุ มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๔๘ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๑๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๕๒ (๘. ฟันผุระยะเริ่มแรกมีลักษณะสีขาวขุ่น และจุดสีดำนับตัวฟัน มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๖๘ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๑๐๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๓๒ (๙. นมเปรี้ยวไม่ทำให้ฟันผุ เพราะมีน้ำตาลน้อย มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๔๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๖๒ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๑๐๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๓๙ (๑๐. การรักษาเหงือกอักเสบทำได้โดยการขูดหินน้ำลาย และการดูแลรักษาความสะอาด โดยการแปรงฟันร่วมกับการใช้ไหมขัดฟันเป็นประจำ มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๐๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๐๐

๒. ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคฟันผุของเด็กนักเรียนหลังการพัฒนา

๒.๑ ระดับความรู้ในการป้องกันโรคฟันผุหลังการพัฒนา

ระดับความรู้ในการป้องกันโรคฟันผุของเด็กนักเรียนหลังการพัฒนาพบว่า พบว่า เด็กนักเรียนมีความรู้อยู่ในระดับสูง ร้อยละ ๙๗.๙๖ ในประเด็นคำถาม (๒. โรคฟันผุเกิดจากแบคทีเรีย , ๓. ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ช่วยป้องกันฟันผุได้ , ๖. ควรแปรงลิ้นทุกครั้งหลังการแปรงฟัน , ๘. ฟันผุระยะเริ่มแรกมีลักษณะสีขาวขุ่น และจุดสีดำนับตัวฟัน , ๙. นมเปรี้ยวไม่ทำให้ฟันผุ เพราะมีน้ำตาลน้อย , ๑๐. การรักษาเหงือกอักเสบทำได้โดยการขูดหินน้ำลาย และการดูแลรักษาความสะอาด โดยการแปรงฟันร่วมกับการใช้ไหมขัดฟันเป็นประจำ) ระดับปานกลางร้อยละ ๗๘.๗๑ ในประเด็นคำถาม (๑. การป้องกันโรคฟันผุสามารถทำได้โดยงดอาหารหวาน น้ำตาลและอาหารที่เหนียวติดฟันง่าย) และระดับต่ำร้อยละ ๕๔.๑๙ ในประเด็นคำถาม (๔. ฟันน้ำนมไม่จำเป็นต้องรักษา , ๕. ควรเลือกแปรงสีฟันที่ขนแปรงแข็งจะทำให้แปรงฟันได้สะอาด , ๗. การเลือกแปรงสีฟันควรเลือกแปรงที่มีขนนุ่ม มีการมนของปลายขนแปรง ค้ำแปรงจับถนัดมือขนาดเหมาะสมกับอายุ) ดังตารางที่ ๓

สำเนาถูกต้อง

นางสาวอาชรา มาหามะ
นักวิชาการทันตสาธารณสุข

ตารางที่ ๓ จำนวนและร้อยละของระดับความรู้ในการป้องกันโรคฟันผุในเด็กนักเรียนก่อนการพัฒนา

ระดับความรู้ในการป้องกันโรคฟันผุ	จำนวน (ข้อ)	ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)
ความรู้ระดับสูง (ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป)	๖	๙๗.๙๖
ความรู้ระดับปานกลาง (ร้อยละ ๖๐-๗๙)	๑	๗๘.๗๑
ความรู้ระดับต่ำ (น้อยกว่าร้อยละ ๖๐)	๓	๕๔.๑๙

๒.๒ ความรู้ในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กนักเรียนแยกรายข้อ-หลังการพัฒนา

ตารางที่ ๔ จำนวนร้อยละของเด็กนักเรียนที่มีความรู้ที่ถูกต้องในการป้องกันโรคฟันผุแยกรายข้อ-หลังการพัฒนา (n=๑๕๕)

ข้อที่	ประเด็นข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม หลังการรับการอบรม(Post-test)			
		ถูกต้อง	ร้อยละ	ไม่ถูกต้อง	ร้อยละ
๑.	การป้องกันโรคฟันผุสามารถทำได้โดยงดอาหารหวาน น้ำตาลและอาหารที่เหนียวติดฟันง่าย	๑๒๒	๗๘.๗๑	๓๓	๒๑.๒๙
๒.	โรคฟันผุเกิดจากแบคทีเรีย	๑๕๕	๑๐๐	-	-
๓.	ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ช่วยป้องกันฟันผุได้	๑๕๕	๑๐๐	-	-
๔.	ฟันน้ำนมผุไม่จำเป็นต้องรักษา	๘๕	๕๔.๘๔	๗๐	๔๕.๑๖
๕.	ควรเลือกแปรงสีฟันที่ขนแปรงแข็งจะทำให้แปรงฟันได้สะอาด	๘๔	๕๔.๑๙	๗๑	๔๕.๘๑
๖.	ควรแปรงลิ้นทุกครั้งหลังการแปรงฟัน	๑๕๕	๑๐๐	-	-
๗.	การเลือกแปรงสีฟันควรเลือกแปรงที่มีขนนุ่ม มีการมนของปลายขนแปรง ค้ำแปรงจับถนัดมือ ขนาดเหมาะสมกับอายุ	๘๓	๕๓.๕๕	๗๒	๔๖.๔๕
๘.	ฟันผุระยะเริ่มแรกมีลักษณะสีขาวขุ่น และจุดสีดำบนตัวฟัน	๑๕๕	๑๐๐	-	-

สำเนาถูกต้อง

นางสาวอาสุรา มาหามะ
นักวิชาการทันตสาธารณสุข

ข้อที่	ประเด็นข้อความ	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม หลังการรับการอบรม(Post-test)			
		ถูกต้อง	ร้อยละ	ไม่ถูกต้อง	ร้อยละ
๙.	นมเปรี้ยวไม่ทำให้ฟันผุ เพราะมีน้ำตาลน้อย	๑๓๖	๘๗.๗๔	๑๙	๑๒.๒๖
๑๐.	การรักษาเหงือกอักเสบทำได้โดยการขูดหิน น้ำลาย และการดูแลรักษาความสะอาด โดยการ แปรงฟันร่วมกับการใช้ไหมขัดฟันเป็นประจำ	๑๕๕	๑๐๐	-	-

สรุป จากตาราง พบว่าความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคฟันผุของเด็กนักเรียนในความคิดของผู้ตอบแบบทดสอบหลังการอบรม (Post-test) โครงการเด็กไทยฟันดี ชีวิตมีสุขทุกช่วงวัย ในข้อประเด็นคำถาม (๑. การป้องกันโรคฟันผุสามารถทำได้โดยดื่มน้ำหวาน น้ำตาลและอาหารที่เหนียวติดฟันง่าย มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๗๑ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๒๙ (๒. โรคฟันผุเกิดจากแบคทีเรีย มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน - คน (๓. ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ช่วยป้องกันฟันผุได้ มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน - คน (๔. ฟันน้ำนมไม่จำเป็นต้องรักษา มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๘๘ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๑๒ (๕. ควรเลือกแปรงสีฟันที่ขนแปรงแข็งจะทำให้แปรงฟันได้สะอาด มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๘๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๑๙ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๗๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๘๑ (๖. ควรแปรงลิ้นทุกครั้งหลังการแปรงฟัน มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน - คน (๗. การเลือกแปรงสีฟันควรเลือกแปรงที่มีขนนุ่ม มีการมนของปลายขนแปรง ด้านแปรงจับถนัดมือขนาดเหมาะสมกับอายุ มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๕๕ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๗๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๔๕ (๘. ฟันผุระยะเริ่มแรกมีลักษณะสีขาวขุ่น และจุดสีน้ำตาลบนตัวฟัน มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน - คน (๙. นมเปรี้ยวไม่ทำให้ฟันผุ เพราะมีน้ำตาลน้อย มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๗๔ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๒๖ (๑๐. การรักษาเหงือกอักเสบทำได้โดยการขูดหินน้ำลาย และการดูแลรักษาความสะอาด โดยการแปรงฟันร่วมกับการใช้ไหมขัดฟันเป็นประจำ มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน - คน

สำเนาถูกต้อง

นางสาวอาชुरา มาหามะ
นักวิชาการทันตสาธารณสุข

๒. เพื่อให้นักเรียนในโรงเรียนทุกแห่งในพื้นที่รับผิดชอบ มีกิจกรรมการแปรงฟันหลังอาหารกลางวันทุกวัน

๒.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ : ร้อยละ ๘๐ ของนักเรียนสามารถแปรงฟันหลังอาหารกลางวันทุกวัน

บรรลุตามวัตถุประสงค์ เพราะการส่งเสริมการเรียนรู้เรื่อง การดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กนักเรียน สามารถพัฒนาทักษะการดูแลรักษาสุขภาพช่องปากของเด็กได้มากยิ่งขึ้น เด็กนักเรียนสามารถดูแลสุขภาพช่องปากของตนเองได้ดีโดยการแปรงฟันที่ถูกต้อง ตลอดจนการเลือกลักษณะของแปรงสีฟันที่เหมาะสมกับช่องปาก และการเลือกใช้ยาสีฟันที่มีส่วนผสมของฟลูออไรด์ ทำให้เด็กนักเรียนมีสุขภาพช่องปากที่ดี และเด็กนักเรียนทุกคนจะได้รับการตรวจฟันกับทันตแพทย์ หรือเจ้าหน้าที่ทันตสาธารณสุขอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง เพื่อป้องกันการเกิดโรคฟันผุ

ตารางสรุปแบบสังเกตพฤติกรรมการแปรงฟันที่ถูกต้อง

“โครงการเด็กไทยฟันดี ชีวิตมีสุขทุกช่วงวัย”

ณ โรงเรียนบ้านกวาลอซีรา และโรงเรียนบ้านทรายยอ ตำบลป่าเสม็ด อำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนราธิวาส
ก่อน-หลัง ให้ความรู้ จำนวน ๑๕๕ คน

ตารางที่ ๕ จำนวนร้อยละของนักเรียนที่มีพฤติกรรมการแปรงฟันโดยวิธี horizontal scrub technique ก่อนการให้ความรู้ (n = ๑๕๕)

หัวข้อการสังเกตพฤติกรรม	ก่อนให้ความรู้			
	ปฏิบัติได้ถูกต้อง		ปฏิบัติไม่ถูกต้อง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. การจับแปรง	๔๑	๒๖.๔๕	๘๖	๕๕.๔๘
๒. การวางแปรง	๓๖	๒๓.๒๓	๙๑	๕๘.๗๑
๓. การขยับแปรง	๕๔	๓๔.๘๔	๗๓	๔๗.๑๐
๔. การแปรงลิ้น	๓๗	๒๓.๘๗	๙๐	๕๘.๐๖
๕. ระยะเวลาในการแปรงฟัน	๓๖	๒๓.๒๓	๙๑	๕๘.๗๑

สรุป จากตาราง พบว่าเด็กนักเรียนโรงเรียนบ้านกวาลอซีรา และโรงเรียนบ้านทรายยอ โดยก่อนการให้ความรู้ในหัวข้อประเด็น (๑. การจับแปรง ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๔๕ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๔๘ (๒. การวางแปรง ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๒๓ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๙๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๗๑ (๓. การขยับแปรง ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๘๔ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๗๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๑๐ (๔. การแปรงลิ้น ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๘๗ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๙๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๐๖ และ (๕. ระยะเวลาในการแปรงฟัน ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๒๓ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๙๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๗๑

สำเนาถูกต้อง

นางสาวอาซูรา มาหามะ
นักวิชาการทันตสาธารณสุข

ตารางที่ ๒ จำนวนร้อยละของนักเรียนที่มีพฤติกรรมการแปรงฟันโดยวิธี horizontal scrub technique หลังการให้ความรู้ (n = ๑๕๕)

หัวข้อการสังเกตพฤติกรรม	หลังให้ความรู้			
	ปฏิบัติได้ถูกต้อง		ปฏิบัติไม่ถูกต้อง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. การจับแปรง	๑๒๕	๘๐.๖๕	๓๐	๑๙.๓๕
๒. การวางแปรง	๑๒๗	๘๓.๙๔	๒๘	๑๘.๐๖
๓. การขยับแปรง	๑๕๕	๑๐๐.๐๐	-	-
๔. การแปรงลิ้น	๑๓๒	๘๕.๑๖	๒๓	๑๔.๘๔
๕. ระยะเวลาในการแปรงฟัน	๑๔๐	๙๐.๓๒	๑๕	๙.๖๘

สรุป จากตาราง พบว่าเด็กนักเรียนโรงเรียนบ้านกวาลอซีรา และโรงเรียนบ้านชรายอ โดยหลังการให้ความรู้ในหัวข้อประเด็น (๑. การจับแปรง ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๑๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๖๕ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๓๕ (๒. การวางแปรง ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๙๔ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๐๖ (๓. การขยับแปรง ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๑๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน - คน (๔. การแปรงลิ้น ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๑๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๑๖ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๘๔ และ (๕. ระยะเวลาในการแปรงฟัน ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๑๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๓๒ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๖๘ ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

กิจกรรมที่ ๒ จัดอบรมการส่งเสริมทันตสุขภาพกลุ่มผู้ปกครองและครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอิสละ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชรายอ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านกวาลอซีรา)

๑. เพื่อให้ผู้ปกครอง และครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับความรู้ในการดูแลสุขภาพช่องปากเด็ก และสามารถแปรงฟันให้เด็กได้อย่างถูกวิธีและสะอาด

๑.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ : ร้อยละ ๙๐ ของผู้ปกครอง และครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับความรู้ในการดูแลสุขภาพช่องปากเด็ก และสามารถแปรงฟันให้เด็กได้อย่างถูกวิธีและสะอาด

บรรลุตามวัตถุประสงค์ เพราะผู้ปกครอง และครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ให้ความสนใจและความร่วมมือเป็นอย่างมาก ทำให้การดำเนินกิจกรรมผ่านลุล่วงไปด้วยดี มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้ปกครอง และครูผู้ดูแลเด็ก พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศในการให้ความรู้ให้เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีการเล่นเกมสอดรับคำถามชิงรางวัล และมีการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้เข้าใจง่าย โดยใช้แบบทดสอบความรู้ก่อน-หลังเข้าร่วมโครงการ พบว่าผู้ปกครอง และครูผู้ดูแลเด็ก มีความรู้เรื่อง การป้องกันโรคฟันผุ หลังเข้าร่วมโครงการ ผู้ปกครอง และครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้เพิ่มขึ้นระดับสูง (ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป) ตอบถูกจำนวน ๑๐ ข้อ จำนวน ๑๑๙ คน จาก ๑๒๗ คน คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ ๙๓.๗๐ ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ มีการสอนให้คัดกรองโรคฟันผุ โดยนำสื่อรูปภาพของฟันปกติ รอยโรคฟันผุ และฟันที่ได้รับการบูรณะแล้ว ซึ่งผู้ปกครอง และครู

สำเนาถูกต้อง

นางสาวอาชุนี มาหามะ
นักวิชาการทันตสาธารณสุข

ผู้ดูแลเด็กสามารถแยกโรคฟันผุได้อย่างชัดเจน มีการฝึกปฏิบัติการตรวจฟันของเด็ก โดยมีทันตบุคลากรดูแล และให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด โดยใช้แบบตรวจฟัน และแบบสังเกตการตรวจฟัน พบว่าผู้ปกครอง และครูผู้ดูแลเด็กสามารถตรวจฟันได้อย่างถูกต้อง ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และมีการฝึกปฏิบัติการแปร่งฟันในแบบจำลองฟันทุกคน พร้อมทั้งมีการฝึกปฏิบัติทักษะการแปร่งฟันจริง โดยควบคุมดูแลโดยทันตบุคลากรอย่างใกล้ชิด และมีการแก้ไขข้อผิดพลาดในการแปร่งฟันที่ไม่ถูกวิธีทันที โดยใช้แบบสังเกตการแปร่งฟัน พบว่าผู้ปกครอง และครูผู้ดูแลเด็กมีทักษะในการแปร่งฟันที่ถูกวิธีและสะอาด จำนวน ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

การประเมินความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคฟันผุในผู้ปกครอง และครูผู้ดูแลเด็ก

๑. ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคฟันผุของผู้ปกครอง และครูผู้ดูแลเด็กก่อนการพัฒนา

๑.๑ ระดับความรู้ในการป้องกันโรคฟันผุก่อนการพัฒนา

ระดับความรู้ในการป้องกันโรคฟันผุก่อนการพัฒนา พบว่า ผู้ปกครอง และครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้อยู่ในระดับสูง ร้อยละ ๙๐.๐๐ ในประเด็นคำถาม (๓. ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ช่วยป้องกันฟันผุได้ , ๔. ฟันน้ำนมผุไม่จำเป็นต้องรักษา) ระดับปานกลางร้อยละ ๗๐.๖๗ ในประเด็นคำถาม (๕. ควรเลือกแปรงสีฟันที่ขนแปรงแข็ง จะทำให้แปรงฟันได้สะอาด , ๖. ควรแปรงลิ้นทุกครั้งหลังการแปรงฟัน , ๘. ฟันผุระยะเริ่มแรกมีลักษณะสีขาวขุ่น และจุดสีน้ำตาลบนตัวฟัน , ๑๐. การรักษาเหงือกอักเสบทำได้โดยการขูดหินน้ำลาย และการดูแลรักษาความสะอาด โดยการแปรงฟันร่วมกับการใช้ไหมขัดฟันเป็นประจำ) และระดับต่ำร้อยละ ๔๖.๒๖ ในประเด็นคำถาม (๑. การป้องกันโรคฟันผุสามารถทำได้โดยงดอาหารหวาน น้ำตาลและอาหารที่เหนียวติดฟันง่าย , ๒. โรคฟันผุเกิดจากแบคทีเรียในฟัน , ๗. การเลือกแปรงสีฟันควรเลือกแปรงที่มีขนนุ่ม มีการมนของปลายขนแปรง ด้ามแปรงจับถนัดมือขนาดเหมาะสมกับอายุ , ๙. นมเปรี้ยวไม่ทำให้ฟันผุ เพราะมีน้ำตาลน้อย) ดังตารางที่ ๗

ตารางที่ ๗ จำนวนและร้อยละของระดับความรู้ในการป้องกันโรคฟันผุในผู้ปกครอง และครูผู้ดูแลเด็กก่อนการพัฒนา

ระดับความรู้ในการป้องกันโรคฟันผุ	จำนวน (ข้อ)	ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)
ความรู้ระดับสูง (ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป)	๒	๙๐.๐๐
ความรู้ระดับปานกลาง (ร้อยละ ๖๐-๗๙)	๔	๗๐.๖๗
ความรู้ระดับต่ำ (น้อยกว่าร้อยละ ๖๐)	๔	๔๖.๒๖

สำเนาถูกต้อง

นางสาวอาชรา มาหามะ
นักวิชาการทันตสาธารณสุข

๑.๒ ความรู้ในการดูแลสุขภาพช่องปากของผู้ปกครอง และครูผู้ดูแลเด็กแยกรายชื่อ-ก่อนการพัฒนา

ตารางที่ ๘ จำนวนร้อยละของผู้ปกครอง และครูผู้ดูแลเด็กที่มีความรู้ที่ถูกต้องในการป้องกันโรคฟันผุแยกรายชื่อ-ก่อนการพัฒนา (n=๑๒๗)

ข้อที่	ประเด็นข้อความ	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ก่อนการรับการอบรม(Pre-test)			
		ถูกต้อง	ร้อยละ	ไม่ถูกต้อง	ร้อยละ
๑.	การป้องกันโรคฟันผุสามารถทำได้โดยงดอาหารหวาน น้ำตาลและอาหารที่เหนียวติดฟันง่าย	๕๘	๔๕.๖๗	๖๙	๕๔.๓๓
๒.	โรคฟันผุเกิดจากแมงกินฟัน	๖๖	๕๑.๙๗	๖๑	๔๘.๐๓
๓.	ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ช่วยป้องกันฟันผุได้	๑๒๗	๑๐๐.๐๐	-	-
๔.	ฟันน้ำนมไม่จำเป็นต้องรักษา	๑๒๗	๑๐๐.๐๐	-	-
๕.	ควรเลือกแปรงสีฟันที่ขนแปรงแข็งจะทำให้แปรงฟันได้สะอาด	๙๒	๗๒.๔๔	๓๕	๒๗.๕๖
๖.	ควรแปรงลิ้นทุกครั้งหลังการแปรงฟัน	๘๕	๖๖.๙๓	๔๒	๓๓.๐๗
๗.	การเลือกแปรงสีฟันควรเลือกแปรงที่มีขนนุ่ม มีการขนของปลายขนแปรง ด้ามแปรงจับถนัดมือ ขนาดเหมาะสมกับอายุ	๔๒	๓๓.๐๗	๘๕	๖๖.๙๓
๘.	ฟันผุระยะเริ่มแรกมีลักษณะสีขาวขุ่น และจุดสีดำบนตัวฟัน	๘๔	๖๖.๑๔	๔๓	๓๓.๘๕
๙.	นมเปรี้ยวไม่ทำให้ฟันผุ เพราะมีน้ำตาลน้อย	๖๙	๕๔.๓๓	๕๘	๔๕.๖๗
๑๐.	การรักษาเหงือกอักเสบทำได้โดยการขูดหินน้ำลาย และการดูแลรักษาความสะอาด โดยการแปรงฟันร่วมกับการใช้ไหมขัดฟันเป็นประจำ	๙๘	๗๗.๑๗	๒๙	๒๒.๘๓

สำเนาถูกต้อง

นางสาวอาสุรา มาหามะ
นักวิชาการทันตสาธารณสุข

สรุป จากตาราง พบว่าความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคฟันผุของผู้ปกครอง และครูผู้ดูแลเด็กในความคิดของผู้ตอบแบบทดสอบก่อนการอบรม (Pre-test) โครงการเด็กไทยฟันดี ชีวิตมีสุขทุกช่วงวัย ในข้อประเด็น คำถาม (๑. การป้องกันโรคฟันผุสามารถทำได้โดยงดอาหารหวาน น้ำตาลและอาหารที่เหนียวติดฟันง่าย มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๖๗ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๓๓ (๒. โรคฟันผุเกิดจากแมงกินฟัน มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๖๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๙๗ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๐๓ (๓. ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ช่วยป้องกันฟันผุได้ มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน - คน (๔. ฟันน้ำนมไม่จำเป็นต้องรักษา มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน - คน คิดเป็นร้อยละ - (๕. ควรเลือกแปรงสีฟันที่ขนแปรงแข็งจะทำให้แปรงฟันได้สะอาด มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๙๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๔๔ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๕๖ (๖. ควรแปรงลิ้นทุกครั้งหลังการแปรงฟัน มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๙๓ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๐๗ (๗. การเลือกแปรงสีฟันควรเลือกแปรงที่มีขนนุ่ม มีการมนของปลายขนแปรง ด้ามแปรงจับถนัดมือขนาดเหมาะสมกับอายุ มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๐๗ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๙๓ (๘. ฟันผุระยะเริ่มแรกมีลักษณะสีขาวขุ่น และจุดสีน้ำตาลดำฟัน มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๘๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๑๕ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๘๕ (๙. นมเปรี้ยวไม่ทำให้ฟันผุ เพราะมีน้ำตาลน้อย มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๓๓ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๖๗ (๑๐. การรักษาเหงือกอักเสบทำได้โดยการขูดหินน้ำลาย และการดูแลรักษาความสะอาด โดยการแปรงฟันร่วมกับการใช้ไหมขัดฟันเป็นประจำ มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๙๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๑๗ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๐๐

๓. ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคฟันผุของเด็กนักเรียนหลังการพัฒนา

๓.๑ ระดับความรู้ในการป้องกันโรคฟันผุหลังการพัฒนา

ระดับความรู้ในการป้องกันโรคฟันผุของผู้ปกครอง และครูผู้ดูแลเด็กหลังการพัฒนาพบว่า ผู้ปกครอง และครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ในระดับสูง ร้อยละ ๙๙.๓๔ ในประเด็นคำถาม (๑. การป้องกันโรคฟันผุสามารถทำได้โดยงดอาหารหวาน น้ำตาลและอาหารที่เหนียวติดฟันง่าย , ๒. โรคฟันผุเกิดจากแมงกินฟัน , ๓. ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ช่วยป้องกันฟันผุได้ , ๕. ควรเลือกแปรงสีฟันที่ขนแปรงแข็งจะทำให้แปรงฟันได้สะอาด , ๖. ควรแปรงลิ้นทุกครั้งหลังการแปรงฟัน , ๘. ฟันผุระยะเริ่มแรกมีลักษณะสีขาวขุ่น และจุดสีน้ำตาลดำฟัน) ระดับปานกลางร้อยละ ๗๒.๘๔ ในประเด็นคำถาม (๔. ฟันน้ำนมไม่จำเป็นต้องรักษา , ๗. การเลือกแปรงสีฟันควรเลือกแปรงที่มีขนนุ่ม มีการมนของปลายขนแปรง ด้ามแปรงจับถนัดมือขนาดเหมาะสมกับอายุ) และระดับต่ำร้อยละ ๔๑.๓๔ ในประเด็นคำถาม (๙. นมเปรี้ยวไม่ทำให้ฟันผุ เพราะมีน้ำตาลน้อย , ๑๐. การรักษาเหงือก

สำเนาถูกต้อง

นางสาวอาชญา มาหามะ
นักวิชาการทันตสาธารณสุข

อีกเสบทำได้โดยการขูดหินน้ำลาย และการดูแลรักษาความสะอาด โดยการแปรงฟันร่วมกับการใช้ไหมขัดฟันเป็นประจำ ดังตารางที่ ๙

ตารางที่ ๙ จำนวนและร้อยละของระดับความรู้ในการป้องกันโรคฟันผุในผู้ปกครอง และครูผู้ดูแลเด็กหลังการพัฒนา

ระดับความรู้ในการป้องกันโรคฟันผุ	จำนวน (ข้อ)	ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)
ความรู้ระดับสูง (ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป)	๖	๙๙.๓๔
ความรู้ระดับปานกลาง (ร้อยละ ๖๐-๗๙)	๒	๗๒.๘๔
ความรู้ระดับต่ำ (น้อยกว่าร้อยละ ๖๐)	๒	๔๑.๓๔

๓.๒ ความรู้ในการดูแลสุขภาพช่องปากของผู้ปกครอง และครูผู้ดูแลเด็กแยกรายข้อ-หลังการพัฒนา

ตารางที่ ๑๐ จำนวนร้อยละของผู้ปกครอง และครูผู้ดูแลเด็กที่มีความรู้ที่ถูกต้องในการป้องกันโรคฟันผุแยกรายข้อ-หลังการพัฒนา (n=๑๒๗)

ข้อที่	ประเด็นข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม หลังการรับการอบรม(Post-test)			
		ถูกต้อง	ร้อยละ	ไม่ถูกต้อง	ร้อยละ
๑.	การป้องกันโรคฟันผุสามารถทำได้โดยงดอาหารหวาน น้ำตาลและอาหารที่เหนียวติดฟันง่าย	๑๒๒	๙๖.๐๖	๕	๓.๙๔
๒.	โรคฟันผุเกิดจากแมงกินฟัน	๑๒๗	๑๐๐.๐๐	-	-
๓.	ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ช่วยป้องกันฟันผุได้	๑๒๗	๑๐๐.๐๐	-	-
๔.	ฟันน้ำนมไม่จำเป็นต้องรักษา	๙๘	๗๗.๑๗	๒๙	๒๒.๘๓
๕.	ควรเลือกแปรงสีฟันที่ขนแปรงแข็งจะทำให้แปรงฟันได้สะอาด	๑๒๗	๑๐๐.๐๐	-	-
๖.	ควรแปรงลิ้นทุกครั้งหลังการแปรงฟัน	๑๒๗	๑๐๐.๐๐	-	-

สำเนาถูกต้อง

นางสาวอาชรา มาหามะ
นักวิชาการทันตสาธารณสุข

ข้อที่	ประเด็นข้อความ	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม หลังการรับการอบรม(Post-test)			
		ถูกต้อง	ร้อยละ	ไม่ถูกต้อง	ร้อยละ
๗.	การเลือกแปรงสีฟันควรเลือกแปรงที่มีขนนุ่ม มีการมนของปลายขนแปรง ค้ำแปรงจับถนัดมือ ขนาดเหมาะสมกับอายุ	๘๗	๖๘.๕๐	๔๐	๓๑.๕๐
๘.	ฟันผุระยะเริ่มแรกมีลักษณะสีขาวขุ่น และจุดสีดํา บนตัวฟัน	๑๒๗	๑๐๐.๐๐	-	-
๙.	นมเปรี้ยวไม่ทำให้ฟันผุ เพราะมีน้ำตาลน้อย	๔๘	๓๗.๘๐	๗๙	๖๒.๒๐
๑๐.	การรักษาเหงือกอักเสบทำได้โดยการขูดหิน น้ำลาย และการดูแลรักษาความสะอาด โดยการ แปรงฟันร่วมกับการใช้ไหมขัดฟันเป็นประจำ	๕๗	๔๔.๘๘	๗๐	๕๕.๑๒

สรุป จากตาราง พบว่าความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคฟันผุของผู้ปกครอง และครูผู้ดูแลเด็กในความคิดเห็นของผู้ตอบแบบทดสอบหลังการอบรม (Post-test) โครงการเด็กไทยฟันดี ซีวีมีสุขทุกช่วงวัย ในข้อประเด็นข้อความ (๑. การป้องกันโรคฟันผุสามารถทำได้โดยดื่อกอาหารหวาน น้ำตาลและอาหารที่เหนียวติดฟันง่าย มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๐๖ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๕๐ (๒. โรคฟันผุเกิดจากแบคทีเรียในช่องปาก มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน - คน (๓. ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ช่วยป้องกันฟันผุได้ มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน - คน (๔. ฟันน้ำนมไม่จำเป็นต้องรักษา มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๙๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๑๗ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๘๓ (๕. ควรเลือกแปรงสีฟันที่ขนแปรงแข็งจะทำให้แปรงฟันได้สะอาด มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน - คน (๖. ควรแปรงลิ้นทุกครั้งหลังการแปรงฟัน มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน - คน (๗. การเลือกแปรงสีฟันควรเลือกแปรงที่มีขนนุ่ม มีการมนของปลายขนแปรง ค้ำแปรงจับถนัดมือขนาดเหมาะสมกับอายุ มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๘๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๕๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๕๐ (๘. ฟันผุระยะเริ่มแรกมีลักษณะสีขาวขุ่น และจุดสีดําบนตัวฟัน มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน - คน (๙. นมเปรี้ยวไม่ทำให้ฟันผุ เพราะมีน้ำตาลน้อย มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๔๘ คน

สำเนาถูกต้อง

นางสาวอาสุรา มหามะ
นักวิชาการพิเศษสาธารณสุข

คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๘๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๗๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๒๐ (๑๐. การรักษา
เหงือกอักเสบทำได้โดยการขูดหินน้ำลาย และการดูแลรักษาความสะอาด โดยการแปรงฟันร่วมกับการใช้ไหม
ขัดฟันเป็นประจำ มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๘๘ ผู้ตอบแบบทดสอบที่
ไม่ถูกต้องจำนวน ๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๑๒

ตารางสรุปแบบสังเกตพฤติกรรมการแปรงฟันที่ถูกรวบรวม
“โครงการเด็กไทยฟันดี ชีวิตมีสุขทุกช่วงวัย”

ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอิสสระ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านขรราย และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านกवालอซีรา
ตำบลป่าเสม็ด อำเภอสุโขทัย-โลก จังหวัดนราธิวาส
ก่อน-หลัง ให้ความรู้ จำนวน ๑๒๗ คน

ตารางที่ ๑๑ จำนวนร้อยละของผู้ปกครอง และครูผู้ดูแลเด็กที่มีพฤติกรรมการแปรงฟันโดยวิธี horizontal
scrub technique ก่อนการให้ความรู้ (n = ๑๒๗)

หัวข้อการสังเกตพฤติกรรม	ก่อนให้ความรู้			
	ปฏิบัติได้ถูกต้อง		ปฏิบัติไม่ถูกต้อง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. การจับแปรง	๖๖	๕๑.๙๗	๖๑	๔๘.๐๓
๒. การวางแปรง	๕๘	๔๕.๖๗	๖๙	๕๔.๓๓
๓. การขยับแปรง	๔๘	๓๗.๘๐	๗๙	๕๒.๒๐
๔. การแปรงลิ้น	๗๒	๕๖.๖๙	๕๕	๔๓.๓๑
๕. ระยะเวลาในการแปรงฟัน	๔๙	๓๘.๕๘	๗๘	๖๑.๔๒

สรุป จากตาราง พบว่าผู้ปกครอง และครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอิสสระ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
บ้านขรราย และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านกवालอซีรา โดยก่อนการให้ความรู้ในหัวข้อประเด็น (๑. การจับแปรง
ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๖๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๙๗ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ
๔๘.๐๓ (๒. การวางแปรง ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๖๗ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน
๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๓๓ (๓. การขยับแปรง ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๘๐
ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๗๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๒๐ (๔. การแปรงลิ้น ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๗๒ คน
คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๖๙ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๓๑ และ (๕. ระยะเวลาในการ
แปรงฟัน ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๔๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๕๘ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๗๘ คน คิดเป็น
ร้อยละ ๖๑.๔๒

สำเนาถูกต้อง

นางสาวอาสุรา มาหามะ
นักวิชาการทันตสาธารณสุข

ตารางที่ ๑๒ จำนวนร้อยละของนักเรียนที่มีพฤติกรรมการแปร่งฟันโดยวิธี horizontal scrub technique หลังการให้ความรู้ (n = ๑๒๗)

หัวข้อการสังเกตพฤติกรรม	หลังให้ความรู้			
	ปฏิบัติได้ถูกต้อง		ปฏิบัติไม่ถูกต้อง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. การจับแปรง	๑๑๕	๙๐.๕๕	๑๒	๙.๔๕
๒. การวางแปรง	๑๒๒	๙๖.๐๖	๕	๓.๙๔
๓. การขยับแปรง	๑๒๗	๑๐๐.๐๐	-	-
๔. การแปร่งฟัน	๑๒๗	๑๐๐.๐๐	-	-
๕. ระยะเวลาในการแปร่งฟัน	๑๑๙	๙๓.๗๐	๘	๖.๓๐

สรุป จากตาราง พบว่าผู้ปกครอง และครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอิสละ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชราย และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านกาลอซีรา โดยหลังการให้ความรู้ในหัวข้อประเด็น (๑. การจับแปรง ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๑๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๕๕ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๔๕ (๒. การวางแปรง ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๑๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๐๖ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๙๔ (๓. การขยับแปรง ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน - คน (๔. การแปร่งฟัน ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน - คน และ (๕. ระยะเวลาในการแปร่งฟัน ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๑๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๗๐ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๓๐ ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

๒. ผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์/ตัวชี้วัด

- บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ
- ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ เพราะ

๓. การเบิกจ่ายงบประมาณ

งบประมาณที่ได้รับจากอนุมัติ ๘๗,๑๖๒ บาท

งบประมาณเบิกจ่ายจริง ๘๗,๑๖๒ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

งบประมาณเหลือส่งคืนกองทุนฯ - บาท คิดเป็นร้อยละ ๐

สำเนาถูกต้อง

นางสาวอรุณชญา มาหามะ
นักวิชาการแผนกสาธารณสุข

๔.ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงาน

ไม่มี

มี

ปัญหา/อุปสรรค (ระบุ)

กิจกรรมที่ ๑ จัดอบรมให้ความรู้เรื่อง ปัญหาโรคฟันผุ และเฝ้าระวังติดตามสุขภาพอนามัยช่องปากเด็กนักเรียน “หมอฟันในโรงเรียน” และสาธิตฝึกปฏิบัติการแปรงฟัน

เมื่อเก็บข้อมูลในเชิงลึกพบว่าเด็กนักเรียนส่วนใหญ่ยังคงมีพฤติกรรมการกินอาหารหวานเหนียวติดฟัน ชอบดื่มน้ำอัดลม น้ำหวาน และอาหารจุบจิบที่มีขายในโรงเรียน พฤติกรรมเหล่านี้ทำให้เด็กนักเรียนมีสภาวะการเกิดโรคฟันผุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัญหานี้ยังคงต้องเน้นและร่วมกันแก้ไขให้ได้อย่างแท้จริงต่อไปในอนาคต

แนวทางการแก้ไข

ปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมการกินอาหารหวานของเด็กนักเรียน สร้างนโยบายการลดอาหารหวานเหนียวติดฟัน น้ำอัดลม น้ำหวาน และอาหารจุบจิบทุกอย่าง และให้เด็กได้รับประทานผลไม้แทน และสร้างทัศนคติที่ดีต่อเด็กในการดูแลสุขภาพช่องปากของตนเอง

ลงชื่อ ผู้รายงาน

(นางสาวอาชูรา มหามะ)

ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุข(ทันตสาธารณสุข)

วันที่ ๑๐ เดือนกรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๖

สำเนาถูกต้อง

นางสาวอาชูรา มหามะ
นักวิชาการทันตสาธารณสุข